

Kanadski provinčni premier še vedno rohni nad industrijskimi unijami CIO

Prejeli s sprejetjem zakona, da ustavi aktivnosti organizatorjev CIO v svoji provinci. Avtni stavarji obsodili Hepburnovo diktatorsko taktiko. Konferenca o raztegnitvi organizatorije kampanje na tovarne Fordove kompanije. Vprašanje izključanja Lewisovih unij iz Ameriške delavske federacije

Toronto, Ont., Kanada, 17. apr. — Iz političnih krogov, ki imajo veze s Hepburnom, prejem province Ontario, je prišla vest, da bo uveljavil zakon, da ustavi aktivnosti organizatorjev CIO v svoji provinci. To naznanilo je prišlo, ko je objavila možnost razširitve organizatorije kampanje na rudarsko industrijo katoličani na industrijo papirja.

"Povedati moram Lewisu, da ne bo uspel s svojo kampanjo, ker bom jaz na čelu vlade te province," je rekel Hepburn.

Močno je, da bo kanadski kanadski prevzel tovarno korporacijo General Motors v Oshawi, če ne izbruhnila stavka v ameriških tovarnah te korporacije. Ta stavka je bila že izrečena, ker organizacija ne priznati avtne vlade v Oshawi. Charles H. Millard, vodja avtnih stavkarjev, je v masnem shodu dejal, da naj bi avtne korporacije podžigajo vrede v Oshawi. "Dostojni niso bili dosegli, ker se stavkarji ne držijo in so pripravljene razjati v boju, dokler ne izvojevajo svojih zahtev," je rekel Millard. Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki obsodila diktatorsko stališče premierja Hepburna v tem konfliktu med avtnimi in korporacijo General Motors.

Premier je obdolžil Lewisa, vodnika CIO, da hoče raztegniti svoj vpliv ne samo na avt-temveč tudi na druge industrije v provinci Ontario. Njegovi organizatorji so aktivni med avtnimi na severu in med delavci v drugih industrijskih sektorjih.

George W. Anderson, organizator CIO, vodi kampanjo med avtnimi v distriktu Timmensu, predložil bogatih zlatih rudnikov. Na masnem shodu, ki se je odvijalo v Oshawi, je izjavil, da se po-čista in operatorji še niso prišli k to se bo kmalu zgodilo. "Ker smo potegnili rudarje v u-čine Mine, Mill & Smelter Work-ki je včlanjena v Lewisovi organizaciji CIO.

Ann Arbor, Mich., 19. apr. — Howard Martin, predsednik unije avtnih delavcev, je dejal, da se ni gotov, ali bo njegova organizacija oklicala splošno stavko v ameriških tovarnah korporacije General Motors, če ta ne nadalje odklanjala priključitve avtni uniji v Oshawi. To je podal na shodu krajevnih avtnih pred odhodom v Washington, kjer se bo danes sestal z avtnimi in drugimi uradniki korporacije.

Detroit, Mich., 19. apr. — Na shodu organiziranja avtnih delavcev v Fordovih tovarnah je predmet razprav na konferenci, ki se danes prične v Washingtonu. Vrtila se bo v uradu avtnih L. Lewisa, načelnika oddelka CIO. Poleg Martina, predsednika avtne unije, se bodo konferenci udeležili tudi ostali avtni ekzekutivnega odbora te unije.

Medtem, ko se unija pripravila do potegne Fordove delavce v organizacijo, je Ford naznanil, da bo raztegnil proizvodnjo avtomobilov v svojih tovarnah. Fordova kompanija je edina velika tovarna kompanija, ki se doslej še niso pridružila z unijo.

Washington, D. C., 19. apr. — Na shodu se bodo sestali člani ekzekutivnega sveta Ameriške delavske federacije in razpravljali o izključitvi Lewisovih unij iz federacije. Te so bile suspen-

Bosje nahujskali drhal proti uniji

V direktno akcijo so stopili, da ustavijo kampanjo

Joplin, Mo., (FP) — Drhal-ki napad, do katerega je zadnje dni prišlo v trikotnem rudarskem distriktu Oklahome, Kansasa in Missourija, so direktno organizirali kompanijski bosje in najeti pobojniki, katerim se je pridružilo tudi neko število zavedenih in s šnopsom nasičenih rudarjev.

Posledice tega drhalskega napada so: devet obstrujenih oseb, nad sto pretepenih in dve unijski dvorani razbiti, ena v Picherju, Okla., druga v Treecu, Kans. Razdejana bi bila tudi tretja, glavni distriktni stan mednarodne unije Mine, Mill & Smelter Workers v Galeni, Kans., da niso pifane in podivjane napadale zavrnili a strelci člani unije, ki so pred drhaljo zbežali v unijsko dvorano.

Na napadale so pričeli streljati v samobrambi — šele potem, ko so prvi strelci padli na dvorano, pravi Reid Robinson, predsednik mednarodne unije, ki bi imel nastopiti na unijemem shodu v Picherju. Napovedani shod je unija preklicala, ker ni hotela, da bi prišlo do izgredev.

Napad je inicirala eksekutiva takozvane Tri-State Metal, Mine & Smelter Workers unije, ki naj bi bila neodvisna, toda je faktično le orodje rudniških družb. Leta 1935 je bila organizirana po bossih. To je razvidno iz iz tega, da eksekutiva te "unije" tvorijo kompanijski bossi in "formančki", ki so na dan izgredev pozvali skupaj pobojnike in nablufane rudarje ter jih oborožili s toporišči.

Drhal je pričela svoje delo v Picherju, kjer je razbila unijsko dvorano, nakar se je naložila na avte in truke ter se odpeljala v Treeco, kjer je storila isto. Prizanesla ni niti lokalni pošti, kjer je s strelci pobila okna, kakor prej v obeh unijskih dvoranah. Ker jim oblast ni delala nobene zapreke in je "postava" faktično tudi sodelovala z drhaljo, so se kompanijski podkupljenci in nahujskanci podali proti Galeni, kjer pa se jim napad ni obnesel.

V Galeni je pred unijsko dvorano obležalo devet kompanijskih ljudi, nakar so se ostali razkadjali. Dvorano so napadli tudi z bombami. V vseh treh krajih je bilo ranjenih tudi nad sto drugih oseb. Drhalci so vsakega pretepli, ki je imel znak CIO.

dirane v septembru preteklega leta na obtožbo netenja revolte in vrstah organiziranega delavstva. Na današnji seji eksekutivnega sveta bo morda določen kraj in datum izredne konvencije Ameriške delavske federacije, ki bo imela končno besedo glede izključitve Lewisovih unij v smislu resolucije, ki je bila sprejeta na redni konvenciji v preteklem letu. Člani eksekutivnega sveta bodo zborovali tri dni.

Domače vesti

Vesti iz Minnesote

Eveleth, Minn. — Valentin Campa se je zadnje dni zgrudil pri delu in čim so ga pripeljali domov, je umrl. Bil je star naseljenec in doma iz Gore pri So-dražici v ribniškem okraju ter član društva 69 SNPJ in tudi društva 56 JSKJ. Zapuša veliko družino.

Nov grob v starem kraju

Taylorville, Ill. — Frank Švajger je prejel od svoje sestre žalostno vest, da je v Sešah pri Celju dne 14. marca t. l. umrla njegova mati v starosti 83 let. V Ameriki zapuša edinega sina, v starem kraju pa dve hčeri.

Nagla smrt v Clevelandu

Cleveland. — Nagle smrti je zadnje dni umrla Frances Levstik, roj. Kaplan, doma iz Jurjevca pri Ribnici. V Ameriki je bila 35 let in tu zapuša moža, dva sinova, tri hčere, brata in sestro.

Blum dobil zaupnico svoje stranke

Francoški socialisti nastopili proti levišarjem

Pariz, 19. apr. — Osrednji odbor socialistične stranke v Franciji je včeraj odobril stališče Leona Bluma in ostalih socialističnih ministrov v francoski vladi z osirom na Španijo. Obenem je vodstvo stranke sklenilo, da ostro nastopi proti manjšini levščarjev, ki obsodijo Blumovo stališče in zahtevajo direktno intervencijo Francije na strani španske ljudske vlade proti fašistom.

Hitlerjeva vlada ustavila katoliške kolekte

Berlin, 19. apr. — Nemška nacijska vlada je z novim dekretom proti katoliški cerkvi v Nemčiji prepovedala duhovščini nabiranje denarja v dobrodelne namene. Obenem je Hitlerjevo glasilo Voelkische Beobachter ponovno napadlo katoliško cer-

Unija jeklarskih delavcev je že velikana

V unijo že stopilo blizu 300,000 delavcev

Pittsburgh. — (UNS) — Jeklarska unija se pod vodstvom jeklarskega kampanjskega odbora od tedna do tedna razvija v vedno večjega velikana. V raznih krajih dežele, predvsem v jeklarskih centrih, je bilo od pričetka kampanje ustanovljenih 492 krajevnih unij, katerim je kampanjski odbor izdal čarterje. Vsega skupaj je stopilo v unijo že blizu 300,000 jeklarskih in železarskih delavcev.

Do sedaj je bilo med unijo in podjetniki sklenjenih že 51 kolektivnih pogodb, kolektivna pogajanja pa so v teku pri nadaljnjih 60 kompanijah. Podjetniki se večinoma podajajo brez stavke. Do te je prišlo v dveh jeklarnah Allegheny Steel kompanije. Trajala je le par ur, nakar je bila družba pripravljena podpisati kolektivno pogodbo. V Picherju, Ill., kjer je bilo zadnje dni 11,000 delavcev nekaj dni v stavki pri podjetju za traktorje in farmske stroje, je tudi prišlo do podpisa pogodbe. Delavci pri Bethlehem Steel v Lebanonu, Pa., so se vrnili na delo, ko je družba pristala na pogajanja.

V tovarnah te korporacije so pristali jeklarske unije pri nedavnih volitvah zaupnikov dobili kontrolo tudi nad kompanijsko unijo. Izmed 250 zaupnikov so jih pristali CIO dobili nad 150. V te volitve se jeklarski kampanjski odbor ni vtkal in ni vodil nobene kampanje. Pripadniki CIO so delavci postavili sami. Bethlehem Steel je potem izjavila, da se je pripravljena pogajati z jeklarsko unijo. Slično je izjavila tudi Republic Steel.

Kampanjski urad poroča, da se je v teku desetih dni, od 2. marca do 12., pridružilo uniji okrog 35,000 novih članov.

Jeklarskim delavcem je unija že prinesla veliko izboljšanje. Zadnje zvišanje plač, ki je prišlo kot direktna posledica efektivne organizatorije kampanje, je jeklarskim delavcem prineslo okrog 130 milijonov več zaslužka na leto. Povprečne plače na uro so okrog 28% višje kakor so bile leta 1929, kakor poroča Američan Iron & Steel Institute, unija jeklarskih magnatov. Plače v tej industriji so zdaj večje kot so bile kdaj prej.

ke v Nemčiji, da meša vero s politiko.

FEVDALIZEM POKOPAN V JEK-LARSKEM MESTU

Delavci pozdravili prihod nove dobe

PORAZ BARONOV V PENNI

Aliquippa, Pa. — (FP) — Deležalo je v tem mestu, ko so jeklarski delavci organizirali parado, da proslavijo odlok vrhovnega sodišča, s katerim je potrdilo ustavnost Wagnerjevega delavskega zakona. V prvih vrstah so korakali delavci, katere je jeklarska korporacija Jones & Laughlin vrgla na cesto zaradi unijskih aktivnosti. Vse bo morala ponovno uposliti.

Parada je bila signal, da je zatopila stara doba in nastopila nova. Aliquippa, ki je pred nekaj leti zabranila govor ženi bivšega gubernerja Pinchota, ta Aliquippa, dolga leta domena jeklarske korporacije, ne bo več zvirala aktivnosti delavskih organizatorjev. Odlok vrhovnega sodišča je bil smrtni udarec fevdalizmu korporacije.

Organizatorični odbor CIO je pozval vse delavce, ki so bili žrtve diskriminacije, v svoj glavni stan. Teh je veliko število, toda dan obračuna je prišel. Korporacija Jones & Laughlin se je že uklonila in naznanila, da se bo pogajala z jeklarsko unijo v svrhu sklenitve kolektivne pogodbe.

Drugi jeklarske kompanije, med temi Timken Roller Bearing, Wheeling Steel, Crucible Steel in Youngstown Sheet & Tube Co., se bodo zdaj pogajale z Zvezo železarskih in jeklarskih delavcev. Te uposljujejo okrog 70,000 delavcev v svojih jeklarnah.

Nekatere "neodvisne" jeklarske kompanije so v zadnjih dneh sklenile pogodbo z unijo. Med temi sta Coshocton Iron Co. in Hubbard Steel Co. Dan ni več daleč, ko bodo vse ostale "neodvisne" družbe in vse podružnice podpisale pogodbo z jeklarsko unijo.

Clinton S. Golden, pokrajinski direktor organizatorije kampanje, je dejal, "da vse teče gladko in mirno ter brez kričanja. To ni več potrebno, ker so bile glavne ovire odstranjene z odlokom federalnega sodišča. Zdaj je prišel čas pogajanj in konsolidacije pridobitev in mi moramo pokazati, da je naša unija mogočna organizacija."

Razprtije v Trockijevi komisiji

Beals nazval preiskavo "bledordečo čajanko"

Mexico City, 19. apr. — Ameriška liberalna komisija, katere je pod vodstvom Johna Deweyja, profesorja z newyorške univerze Columbijske, že teden dni zaslišuje Leona Trockija z namenom, da ugotovi, če je Trockij res kriv zločinov (zveze s Hitlerjem in japonskimi militaristi), katere mu očita sovjetska vlada ali ne, je prišla zadnje dni v velike škrpice. Carleton Beals, član te komisije in sodrudenik ameriških magazinov, je v soboto odstopil in izjavil, da je doslej vse početje te komisije bilo komedijsko.

Beals pravi, da je vse delo komisije doslej bilo "bledordeča čajanka" (a pink tea party) iz razloga, ker so, razen njega, vsi člani komisije naklonjeni Trockiju; on je edini, ki hoče imeti objektivno preiskavo, ali v tem primeru je takana preiskava nemogoča.

Konflikt med Bealsom in ostalimi člani komisije je izbruhnil v soboto, ko je Beals na svojo pest vprašal Trockija, če je on poslal Mihaela Borodina, ruskega komuniste, leta 1919 v Mehiko, da tu organizira komunistično stranko. Borodin je pred okrog desetimi leti igral veliko vlogo na Kitajskem. Trockij je pa na to vprašanje ugaljeno odgovoril, da on ni nikdar poslal Borodina nikamor in kdorkoli je to povedal Bealsu, je lažnik, ki hoče njega (Trockija) kompromitirati pred mehiško vlado. John Finnerty, ki nastopa v komisiji kot "tožitelj" Trockija, je tudi zavrnil Bealsa, da taka vprašanja so popolnoma z dnevnega reda. Albert Goldman, socialist iz Chicaga, ki nastopa kot "branitelj" Trockija, je tudi oštel Bealsa.

St. Louis postaja unijska trdnjava

Kampanje in stavke so na dnevnem redu

St. Louis. — (FP) — To mesto, ki je ob začetku tega stoletja imelo močno delavsko gibanje, je zopet postaja unijska trdnjava. Unije CIO in ADF so do vratu zakopane v organizatoričnih kampanjah in tudi rastejo kakor gobe po dežju.

Jeklarski kampanjski odbor je že uklonil osem delodajalcev, ki so podpisali kolektivne pogodbe, in se pogaja s štiri drugimi. Kakor pravi organizator John Doherty, bo v bližnji bodočnosti organiziranih večje število drugih kovinarskih tovarn. Okrog 900 članov jeklarske unije je v stavki pri St. Louis Car Co. in 150 pri Mesker Bros. Iron Works.

Energično kampanjo vodi tudi mlada United Electrical & Radio Workers unija, ki vodi pri Emerson Electric Co. že nad en mesec staro stavko 2000 delavcev. Tem se je zadnje dni pridružilo tudi 1400 delavcev pri Century Electric Co., pri Wagner Electric Co. pa je bila stavka avtorizirana. Vse tri družbe so včlanjene v "openšparski" National Metal Trades asociaciji.

Uspešne organizatorične kampanje vodijo tudi unije avtnih in pohištvenih delavcev, Amalgamated Clothing Workers in International Ladies Garment Workers. Na pohodu so tudi unija strojnikov, pralniških delavcev in livarjev. McQuay-Norris Mfg. Co., ki izdeluje cilindrske obrobe za avte, je podpisala pogodbo z avtno unijo, ki določa 40-urni tednik po pet dni, zvišanje plač in plačo in pol za nadurno delo.

ŠPANSKA MILICA SPET ZMAGALA NA DVEH FRONTAH

Hitler še vedno pošilja letala v Španijo direktno iz Nemčije preko Francije

FAŠISTIČNI ŠPIONI V MADRIDU

Madrid, 19. apr. — Vojna v Španiji je stopila v deseti mesec in ob tej priliki je španska ljudska armada, ki brani demokratično republiko in pobija fašistov, izvajala nove uspehe na dveh frontah: na južni fronti v Cordobi in v sektorju Teruel, 150 milj severovzhodno od Madrida. Na madridski fronti je milica konsolidirala okupirane postojanke naokrog zajetih 5000 mož fašistične armade v univerzitetnem okraju in parku Casa de Campu zapadno od mesta. Ti fašisti so obkoljeni že 12 dni, a se še niso podali, kar je dokaz, da imajo še streliva, vsak čas jim pa mora zmanjkati živil; vsi poskusi fašistov, da bi prišli čez reko Manzanares v zvezo z zajetimi tovariši, so bili do danes zaman.

Na teruelški fronti so ljudske čete in letalske enote pognale fašiste do Celadasa, ki se nahaja 10 milj severozapadno od Teruela. Namen te ofenzive je, da vlada odreže tamkajšnje fašistične postojanke od Saragose na severu, odkoder dobivajo bojni material in živil. V soboto je bila tamkaj velika bitka v zraku, v kateri so padli na tla štirje nemški bojni eroplani. Španska vlada je bila informirana, da Hitler še vedno pošilja letala generalu Francu direktno preko Francije; pred kratkim je priletelo v Španijo 35 nemških letal.

Zadnje dni je španska vlada prišla na sled veliki tajni fašistični organizaciji v Madridu in doslej aretiranih je bilo čez 60 oseb. Med aretiranimi je 12 žensk in večje število civilno oblečenih katoliških duhovnov, največ redovnikov, med katerimi je tudi neki menih, ki je priznal, da je prišel iz Italije. Vodja teh fašistov v Madridu za sobotno, pošiljali so fašističnim poveljnikom zunaj mesta važne informacije in dajali so fašistom signale iz raznih poslopj na robu Madrida.

London, 19. apr. — The London Daily Herald danes poroča, da sta Mussolini in Hitler spoznala, da general Franco ne bo izvajal zmage in zdaj se bosta skušala na lep način izmazati iz Španije.

Armada brezposelnih še vedno velika

Poročilo odbora industrijske konference

New York, 19. apr. — Odbor industrijske konference je včeraj objavil poročilo, v katerem pravi, da je bilo ob koncu februarja tega leta 8,914,000 brezposelnih delavcev, 203,000 manj kot v januarju t. l. in 1,865,000 manj kot v februarju preteklega leta.

Skupno število uposlenih delavcev v februarju je bilo 43,881,000. Pred polomom na newyorški borzi 1. 1929 je bilo v ameriških industrijah uposlenih 47,276,000 delavcev, 3,395,000 več nego v februarju tega leta.

Število uposlenih delavcev v februarju tega leta v primeri s februarjem preteklega leta se je zvišalo v tovarnah 13.4%, v rudarski industriji 5.4%, v transportniški 5.7% in 7.7% v trgovinski, razpečevalni in finančni.

Frank W. Schlieman (pri mizi), predsednik unije električarjev v St. Louisu in skupina članov te unije.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKEGA NARODA
POSTOPNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Subscription rates for the United States (except Canada)
and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cleveland \$7.50 per year.

Advertising rates...
All advertising material will not be returned.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Printed in the United States at No. 1107, 11th Street, New York, N. Y.

Zmage španskega ljudstva

Nova ljudska armada španske republike se je čele po osmih mesecih toliko dvignila na noge, da je lahko s pomočjo antifasističnih prostovoljcev iz vseh del začela ofenzivne sunke proti Italijanom, Nemcem, Maročanom in ostalim najemnikom fašizma...

Cela vrsta porazov, ki so jih zadnje tedne doživeli fašistični uporniki, predvsem najete Mussolinijeve divizije na severu in jugu Španije, je dala španski demokraciji nov zamah življenja.

Pomisliti je treba, da je bila vlada španske republike skoro vseh prvih osem mesecev vojne zgroj in defenzivni; samo branila se je, napačne moči pa ni imela.

Kljub temu, da je uporni fašistični glavar Franco imel na svoji strani velik del stare španske armade, da je takoj rekrutiral kakih 28.000 Maročanov iz španske Afrike in da je že avgusta dobil na pomoč prve nemške in italijanske bataljone...

Sveži rekrutje, ki niso še nikdar prej videli vojne, niti imeli orožja v rokah! Tem so pa pomagali profašistični prostovoljci iz tujine, ki so s čudovito energijo in hrabrostjo odbijali fašistične napade in držali fašiste proč od Madrida...

Danes je ta nova armada izveščana in sposobna —, kar je tudi dokazala, ko je pogrnala Mussolinijeve divizije kot čredo kunecev iz Guadalajare, ko je pogrnala druge Mussolinijeve in Hitlerjeve divizije s Pozobance daleč proti jugu in zapadu...

Nikdar v zgodovini ni ljudstvo ene dežele toliko žrtvovalo in toliko doseglo kot je špansko ljudstvo v boju s tako brutalnim in reakcionarnim sovražnikom.

Glasovi iz naselbin

Majsko slavje in drugo Bridgeport, O. — Rudoplinica Wheeling Steel Co. v bližini Martina Ferryja je po dolgih letih pričela s polnim obratom dne 8. aprila, ne 1. aprila, kakor sem prvotno poročal.

Vse kar je na stvari je to, da so rovi precej časa stalno obratovali in lastniki so se dobro založili s premogom za 1. aprila, ker so se balli stavke. Sedaj pa morajo omejiti obrat, kajti z modernim strojnim produciranjem premoga bi lahko zasipali morje s premogom...

Jekljarne, ki izdelujejo pleh za konzerviranje, obratujejo z vso silo in to že precej dolgo. Posebno pri U. S. Steel so zelo aktivni z obratom, toda dela se pa kljub temu ne dobi, posebno ne, če nisi izvežban ali pa če nimaš nikogar, da ti bi delo dobil.

Dosedaj smo imeli zelo muhasto vreme. Dež, sneg in mraz, tako da ljudje niso mogli dosti delati na vrtovih in okrog hiš. Držati se je bilo treba peči. Tukaj se prične sezona obrata premogorovov okrog 15. maja, ko se odpre jezerska plovlja, ker večina premoga iz te okolice gre v jezerska pristanišča.

V bližnjem Wheelingu so zadnje čase v enem dnevu vzeli licence za prodajo piva 93 salunarjem. Vzrok je, ker so na skrivaj prodajali tudi "ta kratkega", kar pa je protipostavno.

V našem kapitolu v Columbusu smo tudi imeli sedečo stavko, in sicer v sprejemni sobi guverniera Daveyja. Stavkarji so člani unije brezposelnih. Kakor je razvidno iz poročil, so policaji precej robato postopali s stavkarji in so jih v zmetali.

Pri nas se sedaj menda najbolj govori o godbi Louisa Simončiča iz Clevelanda, ki bo igrala na majski slavnosti kluba št. 11 JSZ v soboto 1. maja v dvorani Domovina na Boydsvilleu.

Program na naši majski proslavi bo zanimiv. Pavlina Grill bo deklamirala Spoznanje, Philip, Freddie in Frida Snoy bodo

pele Internacionalo, Ladmiš Chesnik bo deklamiral Young Comrades, na piano-harmoniko, bosta igrala Marseljžo Joseph in Stanley Skoff. Vsi ti so člani SNPJ. Nato bo predstavljena angleška šaloigra "Hist, She's a Man", v kateri igrajo Anna Kotwis, Victor Rizzi, James Lepič, Henry Potnik, Virginia Prince, Antonia Topa in Frank Blatnik.

Po programu bo prosta zabava in ples ob zvokih Simončičevega orkestra. Vstopnina samo 25c po osebi. Zato se apelira na vsa društva SNPJ in na vse naše rojake sploh, da pridete iz vse okolice 1. maja zvečer v dvorano na Boydsville.

Kakor je bilo že poročano, je bila sklicana velika konferenca vseh društev in klubov v tej okolici v prid organiziranja delavcev v CIO zadnjo nedeljo v Belairu.

Kanonsburg, Pa. — Blizu je praznik zavednega delavskega ljudstva, svetovni praznik proletariata — Prvi maj. Na večer tega vелеpomembnega dne bodo tukajšnja skupna društva obdržala skupno prireditev v pomoč španskim delavcem, ki tako junško bojujejo težak boj proti krutemu fašizmu.

Praznik Prvega majnika določila tudi socialistična internacionala, o kateri trdijo sovražniki, da leži mrtva poteptana in onesanežena v prahu.

Cleveland, Ohio. — Saj poznaš mojo hčer Angelo, mi je dejal Peter Bukovnik s 15010 Upton ave. Sedva jo poznam, saj je že pesala na odru za društvo "V boj" št. 53 SNPJ.

Cleveland, Ohio. — Saj poznaš mojo hčer Angelo, mi je dejal Peter Bukovnik s 15010 Upton ave. Sedva jo poznam, saj je že pesala na odru za društvo "V boj" št. 53 SNPJ.

Cleveland, Ohio. — Saj poznaš mojo hčer Angelo, mi je dejal Peter Bukovnik s 15010 Upton ave. Sedva jo poznam, saj je že pesala na odru za društvo "V boj" št. 53 SNPJ.

Henry Silva (levo) in Robert Fitzgerald, delavska organizatorja, ki sta bila nedavno izpuščena iz californijske ječnice, v katero sta bila poslana kot žrtvi omreženja.

Interese določenih kapitalističnih krogov. Delavstvo vsega sveta simpatizira s španskimi branitelji demokracije in svobode govora in tiska.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Delavci in delavke, napolnimo na večer Prvega maja dvorano društva Postojnska jama št. 138 SNPJ! V njej se bo vršila ta prireditev ter bomo s tem zmanjšali gorje hrabrim španskim delavcem in kmetom, kateri so bili na tako izdajalski način napadeni od divjih Maročanov in domače buržvazije.

Kovine iz soli

Lanski nagradenec z Nobelovo nagrado kemijo prof. Debye je govoril te dni v Berlinu o svojih dolgoletnih raziskovanjih, ki so mu pred 14 leti omogočila postaviti novo teorijo elektrolitičnega prevajanja v tekočinah.

Ce gledamo lepo poniklan ročaj, pokrov pokrov za hladilnik ali posebreno žlico, ki nima remo le težko predstavljati, da so bile te žeeče kovine nekoč soli kakor kuhinjska soda, soli, ki so se v vodi topile morda v vročo ali rjavo ali modro, na vsak način pa polnoma prozorno tekočino, ki ni kazala sledu kakšne kovinske narave.

Malo je postopkov, ki bi električni materije osvetljevali tako jasno kakor danes da morejo naštetje soli prevajati tok, da se reč "elektroliti". Ni čudno, da se raziskavo zato že desetletja zanimajo za ta pojav.

Toda pri tem prenašanju toka skozi razne močnih elektrolitov se je pojavljala čedalje več nepravilnost. Domnevati bi bilo, da se tok naša tem bolje in da prevaja razstopina tem bolje, čim več soli je v njej.

Debyejeve raziskave so pokazale, da ta mneva v tej obliki ni pravilna. Ce je prevodnost kakšnega elektrolita v zelo razredčenih razstopinah največja, tedaj je to samo zato, ker so si ioni, baš zavoljo majhne količine soli v raztopini, daleč narazen. Ce sprejemo več soli v raztopino, tedaj si približajo, čedalje bližje in pričenejajo, ker so vendar bitni, izvzajati električne vplive drug na drug.

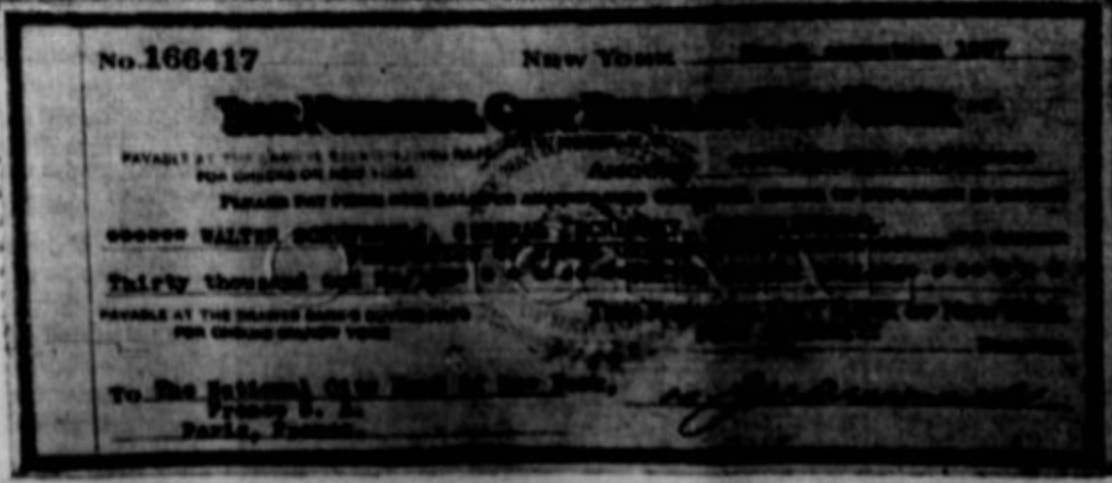
Prehod toka. Ce hočemo to razumeti, si moramo predljati le človeka, ki ga na cesti obdajajo ljudje. Hoče na levo, drugi pa hočejo na desno. Njegovemu gibanju se zoperstavljajo veliki re. Prav tako si moramo predstavljati razre v koncentrirani raztopini močnih elektolitov.

Prehod toka. Ce hočemo to razumeti, si moramo predljati le človeka, ki ga na cesti obdajajo ljudje. Hoče na levo, drugi pa hočejo na desno. Njegovemu gibanju se zoperstavljajo veliki re. Prav tako si moramo predstavljati razre v koncentrirani raztopini močnih elektolitov.

Prehod toka. Ce hočemo to razumeti, si moramo predljati le človeka, ki ga na cesti obdajajo ljudje. Hoče na levo, drugi pa hočejo na desno. Njegovemu gibanju se zoperstavljajo veliki re. Prav tako si moramo predstavljati razre v koncentrirani raztopini močnih elektolitov.

Prehod toka. Ce hočemo to razumeti, si moramo predljati le človeka, ki ga na cesti obdajajo ljudje. Hoče na levo, drugi pa hočejo na desno. Njegovemu gibanju se zoperstavljajo veliki re. Prav tako si moramo predstavljati razre v koncentrirani raztopini močnih elektolitov.

Prehod toka. Ce hočemo to razumeti, si moramo predljati le človeka, ki ga na cesti obdajajo ljudje. Hoče na levo, drugi pa hočejo na desno. Njegovemu gibanju se zoperstavljajo veliki re. Prav tako si moramo predstavljati razre v koncentrirani raztopini močnih elektolitov.

Slika kaže ček v vsoti \$30.000, katero so ameriške delavske unije poslale braniteljskem španski republike.

Pred dvajsetimi leti

(iz Prosvete z dne 20. aprila 1917.)
Domače vesti. V Detroitu, Mich., je umrl letni rojak Frank Pojzel, član društva SNPJ.

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

Drugi Sarajevčan padel v Sarajevu je prišlo vestilo iz Madrida, da je pri obrambi mesta padel znani sarajevski tiskarski delavec Jurij Varesko, znan funkcionar v delavski strokovnih in kulturnih organizacijah. Varesko je odšel v Španijo takoj po izbruhu državljanske vojne ter se stavil na strani republikanov. Istovrstno z njim je odšel v Španijo inženir Miron Demić, ki je tudi padel pri obrambi Madrida.

Velika noč v snežnih metežih. Take velike noči že dolgo ne vidimo. Velika noč praznik je velika noč praznik, ki je vse v cvečih. Letos je velika noč precej drugačna, pa ni bilo še cvečev, pač pa je vse drevje že odlojčeno, pa ni bilo še cvečev, pač pa je vse drevje že odlojčeno, pa ni bilo še cvečev, pač pa je vse drevje že odlojčeno.

Dr. Peter De Franceschi, znani zdravnik, ustanovnik kandijske bolnice pri Novem mestu in njen dolgoletni primarij, je umrl v kandijski bolnišnici 2. aprila. Pokojnik je spadal v vrsto najboljših znanih slovenskih zdravnikov. Po rodu je bil iz Ajdovščine, študiral je v Gorici, Trstu in Novem mestu gimnazijo, medicino pa v Gradcu in na Dunaju. Kot zdravnik je služboval v Novem mestu, v Kandiji, potem v Gorici, med vojno kot vojaški zdravnik na Dunaju in po vojni v Ljubljani. Zadnja leta pa je stalno bolehal.

Obešil se je. Na velikonočni petek je odšel od doma 49-letni samski kmet v Gaberjavci pri Sošanju. Domači so mislili, da je odšel po kupčijah in se niso dosti menili, ko ga nekaj dni ni bilo domov. Ko ga pa tudi po praznikih ni bilo, so ga šli iskati. Našli so ga v bližnjem gozdu obešenega na drevesu. Domneva se, da je šel v smrt, ker mu je mlado dekle — staro komaj 17 let — rodilo nezakonskega otroka. Ko je to zvedel, je odšel od doma in se ni več vrnil.

Trije še pod plazom Za Plajbasom in Ovsenekom je reševalcem pod Storžičem uspelo rešiti izpod snega še štiri ponesrečence; Jožeta Mladiča, Vinka Sarabona, Bertla Ahačiča (starega 15 let) in Kristla Stegnarja. Reševalci so vestno preiskali s sodnimi (jeklenimi palicami) ves plaz, a niso mogli najti še ostalih treh mrtvecev, ki še zmerom leže pod plazom. Možno je, da jih je plaz zanesel kam drugam. Reševanje je ustavljeno in bo treba počakati, da pomladno sonce skopni sneg, da bo mogoče najti še trupla zadnjih treh ponesrečencev. To so: Vladko Kostanjevec, Vilko Plajbes in Vinko Lombar.

Zmerom bolj se razpravlja o krivdi te velike katastrofe. Dejstvo je, da bi ne prišlo do tekmovanja, če bi med prireditelji bilo kaj prida strokovnjakov, ki bi prepovedali tekmovanje zaradi nevarnosti plazov. Dejstvo je nadalje, da bi strokovnjaško vodstvo nikakor ne dovolilo, da bi šli smučarji na stvar čez strm zasnežen breg v strnjeni gosji vrsti, kakor se je to zgodilo. S tem so naravnost prezevali plaz, da se je sprožil in potegnil žrtve s sabo. Tudi se kritizira nezadostna poročevalska služba, ki je povzročila, da je bilo strokovno izveščano reševalno moštvo nepopolno na kraju samem. Toda verjetna je domneva, da bi tudi takojšnja pomoč ne rešila nikogar.

Napada se tudi nepremišljenost, da je bilo med tekmovalci nekaj mladoletnih fantov, starih 15 in 16 let, tako da je med mrtvimi troje mladoletnih fantov. Odkopanih 6 žrtev te nesreče so pokopali v Trziču ob veliki udeležbi občinstva od daleč in blizu.

Spet nova dobra slovenska drama Ze nekaj let se pojavlja v slovenskih revijah ime Iva Brnčiča. Objavljal je v Ljubljanskem Zvonu kritike o hrvaških knjigah, zadnji dve, tri leta pa je napisal že lepo vrsto člankov o marksistični reviji "Književnost", v "Ljubljanskem Zvonu" in v "Sodobnosti". V člankih je pisal o razmerju politike do literature, o socialnih temah leposlovja, predvsem pa je napisal dva obširna članka o slovenski katoliški literaturi, ki jo je temeljito preštudiral in kritično do

Minnesotski guverner E. A. Benson (na sredi) se razgovarja z uradnikom delavske unije, ki je oklicala stajko pri American Gas Machine Co. v Albert Leaju.

kraja osvetlil. S tema dvema člankoma je stopil v vrsto najboljših slovenskih kritikov in ga zaradi ostrine pogleda in peresa vsa literarna javnost pozna.

Tudi v leposlovju se je udeleževal, a le malo. Objavil je nekaj pesmi in nekaj proze, a mnogo boljše srečo je imel s prvo dramo, ki jo je napisal pred kratkim in je prišla takoj v repertoar ljubljanskega narodnega gledališča.

Drama se imenuje "Med štirimi stenami" in ima tri dejanja, v katerih nam avtor riše prepad in spor dveh svetov: starega, ki ga v dramo predstavljajo starši, in novega, ki ga predstavljajo otroci družine upokojenega uradnika Galeta. O tem prepadu med starši in otroki je napisanih že mnogo dram, starih in novih, in naključje je hotelo, da smo ravno zadnja leta videli na odru celo vrsto dram o enakem konfliktu, napisanih od nemških, čeških in srbskih avtorjev.

Podrobnejše poročilo bo objavil naš poročevalec, ko si ogleda predstavo. Premijera je bila tik pred veliko nočjo in je zbudila mnogo zapiranja. Dramatik Brnčič — star menda 25 let — je sprožil cele debate o sebi in svojem delu. Sam je v članku priznal, da se je učil pri hrvaškem dramatik Križeviču, najbrže največ pri Križevičevi drami "Gospoda Glembejevi", da pa je skušal orisati ljubljanski milje, ljubljanske purgarske familije. Kritika v dnevnem tisku priznava Brnčiču močan dramski talent, ter podčrtava, da je delo nasilno, da je nekaj prizorov tako hudih, da je že blizu meje, ki loči dopustno od preveč, da je drama natrpna z eksplozivno skoraj preveč, in da nam utegne v Brnčiču dorasti močan dramatik, ko se kipenje umiri in se bo držal avtor povsod natanko pretehtane mere.

Mladi dramatik je bil pri premijeri živahno pozdravljan. Vsekakor je navdse dobro znamenja, da se zadnja leta pojavljajo tako pogosto nova, izvirna slovenska odrska dela. Krefc je napisal že tretje delo, "Veliko puntarijo", dramsko kroniko o kmečkem puntu 1573, ki bo uprizorjena najbrže jeseni, Jože Kranjc se nam bo menda v kratkem spet predstavil z novo dramo, uprizoritve čaka Pahorjeva drama "Viničarji" (Narodno gledališče jo objavlja že nekaj let!), in še nekaj je mladih ljudi, ki objubljujejo, da se bodo v kratkem predstavili s svojimi dramskimi prvenci v tisku ali na odru.

Ce pomislimo, da imamo v Ljubljani že od prevrata stalno slovensko Narodno gledališče in da se dramatik pojavljajo šele zadnja leta, se človek ne more otrestit vtisa, da sicer delo Narodnega gledališča vzgaja dramatik, a precej počasi. Se zmerom je naš najmočnejši dramatik Cankar, ki je pisal v času, ko so bile slovenske predstave v Ljubljani le redke in tedanjemu odločujočemu nemstvu nadležen pojav.

Topilniški delavci v Denverju dobili zvišanje

Denver, Colo. — Vsi delavci pri Langloith Smelter kompaniji in člani mednarodne unije Mine, Mill & Smelter Workers so dobili zvišanje plač za 80c na dan. Družba jim je prvotno ponudila 53c, potem 65c, končno pa je pristala na unijsko zahtevo. Minimalna plača je pet dolarjev na dan.

Prvomajsko praznovanje v Chicagu

Vrnil se bo velik pohod po "loopu"

Chicago. — Tukaj so v teku priprave za eno največjih praznovanj Prvega maja, kar jih je še videla metropola srednjega zapada. V konferenci za aranžiranje te proslave sodelujejo vse delavske politične skupine. Na prvi konferenci je bilo navzočih okrog 600 delegatov, ki so zastopali razne strokovne unije, delavska podporná društva, politične klube in razne druge organizacije.

Policijska je že izdala dovoljenje za pohod, ki bo šel iz Union parka skozi "loop" v Grantov park. Prejšnja leta je bilo z izposlovanjem policijskega dovoljenja mnogo sitnosti, letos pa oblasti niso skušale delati zaprek.

Zbiranje se bo pričelo v Union parku ob dveh popoldne, ob treh pa pohod. Ker bo 1. maj letos na soboto, se pričakuje velika udeležba. V paradi bo v glavnem pet sekcij — unijska, podpornih društev, brezposelnih pod zastavo Illinois Workers Alliance, mladinska in političnih skupin. Prihodnja konferenca bo v nedeljo popoldne dne 25. aprila v Capitol Buildingu na State st. poleg Chicago Theatra. Pridruži se lahko vsaka delavska skupina in pošlje zastopnike.

Delavski boritelj omrežen v Penni

Tiskar obsojen od pet do deset let zopora

Wilkes-Barre, Pa. — (FP) — Emmerson Jennings, široko poznan in priljubljen tiskar ter delavski agitator v tem kraju, je bil obsojen od pet do deset let ječe pod obtožbo, da je pred več leti dinamitiral avto nekega rudarjem sovražnega sodnika. Proti obsodbi je takoj vložil priziv in položil kavicjo \$30.000.

Arthur Garfield Hays, sloviti odvetnik Ameriške unije, za civilne svobodščine, ki ga je zagovarjal, je označil ta proces kot "enega najbolj umazanih omreženj, kar sem jih še videl zadnjih 30 let." Jennings se je zameril antracitnim interesom radi svoje delavske agitacije. Z njim vred je bil na enako kazeno obsojen tudi Charles Harris.

V svojem govoru pred sodiščem je Jennings rekel: "Pred to sodišče sem bil pritrpan, ker sem skušal privedi pravico na sodišča okraja Luzerne, toda obtožen sem bil drugega zločina — dinamitiranja. Ta proces je zarota od začetka do konca. Niti trohice poštenosti ni na njem. V resnici so na zatožni klopi sodišča Pennsylvanije in justični sistem. To je najbolj diabolna spaka, ki je bila spletna proti sodišču in obtožencu. Ni ga večjega zločina kakor omreženje nedolžnega človeka in poslati ga v ječo vsled tega, da se mu zaave jezik. Nikdar nisem imel koščka dinamita v svojih rokah."

Sodnik Samuel E. Shull, ki ga je obsodil, je Jenningsu zanihal pravico do nove obravnave, narkar je vzel priziv.

Skupina italijanskih "prostovoljcev", katere so lojalisti ujeli po bitki v bližini Guadalajare, Španija.

Starodavna grobnica odkrita v Egiptu

Tajnosti zelo razvite civilizacije

Kairo, Egipt, 19. apr. — Arheologi so odkrili umetnine velike vrednosti v starodavni egiptski grobnici, katero so iskali zadnjih dvajset let. Okraski in oprema, ki so jih našli v grobnici, se lahko primerja bogastvu, ki je bilo najdeno v grobnici Tija, ki je živel v Egiptu pred 6000 leti.

Odkritje grobnice je naznanil M. Drioton, direktor skupine starinoslovcev. Izkopavanje je vodil profesor Selim Hassana. V grobnici je bil najden sarkofag (kamnita rakev) in truplo Demeda, nečaka Tije. Ta je nekakšen podaljšek Tijeve grobnice, kajti bila je zvezana s tajnim hodnikom in skrita za vrati, ki so zapirale to grobnico. Kljub poskusom onih, ki so zgradili grobnico, da ostane tajnost, so znaki kazali, da je bila pred več tisoči leti okrašana; tatovi so odnesli s seboj mnogo okraskov in drugih umetnin. Demedovo truplo je ležalo na tleh, kamor so ga tatovi položili, ko so odprli sarkofag.

Stena grobnice je okrašana z zlatom in na zidu so slike rib, ptic in lovec, kar potrjuje domneve, da je bila civilizacija starih Egiptčanov na zelo visoki stopnji. Dosejel se je Tijejeva grobnica smatrala za najboljši dokaz umetnosti, ki je cvetela v Egiptu pred več ko 6000 leti, toda Demedjeva jo v tem oziru prekaša. V grobnici so našli bakrene posode, britve, orožje in druge predmete, okrašene z zlatom in dragimi kamni.

Ti je dosegel visoko pozicijo pod vladama kraljev Kaka in Userenra v dobi pete egiptске dinastije, kar pričajo dragocenosti, ki so jih našli v njegovi grobnici in zdaj tudi v grobnici njegovega nečaka Demede.

Whitney odobrava sedeče stavke

Cleveland. — A. F. Whitney, predsednik bratovščine pomožnih kondukterjev (railroad trainmen) je v telegramu predsedniku Rooseveltu rekel, naj se ne ozira na napade na sedeče stavkarje s strani predsednika Harvardске univerze Lowella in drugih reakcionarnih Bostončanov. "Lowell ni še nikdar obsodil nezakonitosti podjetnikov, ki vzdržujejo arzenale, špione in

pobojnike, da uničijo demokratične pravice delavstva. Niti ni protestiral, ko so delodajalaki odvetniki svetovali podjetnikom, naj ignorirajo Wagnerjev zakon. In zdaj, ko je zasijal nov dan in so delavske mase končno pričele prihajati do upoštevanja, so pa te reakcionarne skupine pričele peti hudčvevo pesem v nadi, da obdrže na površju tiranijo nevidne vlade, katero je ovrglo ameriško ljudstvo." Whitney zanika, da so sedeče stavke nasilne, ali da izvajajo krvočitje. "To so prav tiste stvari, katerim se te stavke izognejo." Roosevelt ugraja, naj ne pošlusa "kovaškega zbora" borzianov in delavskih izkoriščevalcev, marveč naj sledi ljudskemu mandatu.

Zahtevajo boljše socialno zaščite

Več ak i priporočajo raztegnitev federalne kontrole

New York. — (FP) — Ameriška zakonodaja socialne zaščite je bila postavljena na tehtnico na konferenci Ameriške zveze za socialno zaščito, ko je ta organizacija proslavila desetletnico svojega obstoja. Mnenje veščakov, ko so se udeležili te konference, je bilo, da je zaščita pomanjkljiva in potrebna izboljšanja.

Govorniki so poudarili, da je bil storjen velik korak naprej, ko je ameriška vlada priznala načelo socialne zaščite, toda pri tem ne sme ostati. Med temi je bil tudi William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, ki je v prozivih gledel starostne pokojnine dejal, da se ta vzdržuje iz davkov na meze in mezna izplačila, kar je dvojno obdavenje delavca. Administracija brezposelnostnega zavarovanja, ki je v procesu formiranja, je tudi skrupulac, ker predvideva prav toliko sistemov kakor je držav v ameriški Uniji. On je urgiral apoliten sistem brezposelnostnega zavarovanja v področju federalne vlade, da se prepreči konfuzija. Konfuzija je neizbežna, če bo izmed 48 držav vsaka imela svoj sistem brezposelnostnega zavarovanja. Provizije glede starostne pokojnine so pomanjkljive, ker izključujejo velike grupe medznih delavcev. Te mreže ne krijejo poljedelskih delavcev in hišnih službencev.

Robert J. Watt, član državne brezposelnostne komisije v Massachusettsu, je dejal, da je dvojni sistem brezposelnostnega zavarovanja in uprave na podlagi federalnega in državnih zakonov nesmiel. Ta sistem je konfuzen in potraten. On je tudi urgiral federalno kontrolo distribucije podpore iz državnih skladov starostne pokojnine. V nekaterih državah so politiki že okupirali administracijo teh skladov in bodo iz tega kovali svoj kapital.

Cihaški šoferji taksijev grade solidno unijo

Chicago. — Čikaški šoferji taksijev, ki so bili nedavno v spektakularni stavki več tednov, so se trdno oklenili svoje nove unije, s katero so se pridružili mednarodni uniji voznikov pod posebnim čarterjem. Prvotno so nameravali funkcionirati neodvisno, končno pa so sprevideli, da je bolje, ako se pridružio 65.000 organiziranim voznikom v Chicagu. Do tega jih je privedel tudi terorizem Yellow Cab družbe, s katerim je nadaljevala tudi

po zaključku stavke in skušala razbiti novo unijo z organiziranjem svoje kompanijske unije in z najetimi pretepači. Avtotakana unija, ki šteje nad pet tisoč članov, je pričela izdajati svoje glasilo "The Midwest Taxi Cab Organizer", katerega urejuje Mellos Most, bivši urednik glasila Mladinske socialistične lige "Challenge of Youth". Med unijo in avtotakanskimi družbami se še vedno vrše pogajanja za kolektivno pogodbo.

Pogajanje med unijo in elektrarnami v Penni

Springdale, Pa. — Dve največji elektrarski družbi v zapadni Penni, Duquesne Light Co. in West Penn Power Co., sta pristali na kolektivno pogajanje s krajevno unijo 604 United Electrical & Radio Workers of America. Obe družbi se nahajata v Alleghenijški dolini, kjer je CIO že organiziral skoraj vse masne industrije.

Vesti iz Primorja

RUDARJI V ISTERSKEM PREGOGOKOPNIKU SO SE UPRLI

63 domačih rudarjev zaprtih — Rudarsko vodstvo je izkoristilo priliko in pozvalo italijanske delavce

Trst, marca 1937. — 20. februarja so se uprli nekateri rudarji v Krpanu na Labinščini. Ker se je pokvarila dekoviljka, s katero se običajno vozijo iz rudnika, so rudarji zahtevali, da se smejo peljati z železnico za premog. Rudniško vodstvo pa je to željo odbilo in zahtevalo, da morajo rudarji peš prehoditi skoro dve uri dolgo pot. Radl tega so se ti uprli in niso hoteli iz rovov. Šele karabinerji s puškami so jih lahko iztirali iz rovov. 68 rudarjev je radi tega moralo v puljske zapore in vse kaže, da pridejo pred sodišče. Ti rudarji so skoro vsi domačini našega toku. Veliko družin bo ostalo tako brez kruha, kajti rudarsko vodstvo je izkoristilo priliko in že pozvalo italijanske delavce iz bolj oddaljenih krajev.

Država bo pobrala tudi cerkvene dragocenosti?

Trst, marca 1937. Vedno bolj se širijo po deželi vesti, da bo država v najkrajšem času posegla tudi po cerkvenih dragocenostih, zlatih in srebrnih predmetih ter zaplenila za kritje ogromnih izdatkov, ki jih zahteva oboroževanje. Te vesti sicer za enkrat ne moremo s točnostjo potrditi, vendar pa ne bo nič čudnega, če se bo v resnici kaj takega zgodilo. Kakor so pred letom pobrali prastane z rok, pod vsami mogočimi gesli in krinkami, tako se bodo tudi sedaj poslužili ališnega postopka. Kot najlepše geslo jim bo v tem slučaju služilo geslo protiboljševiške borbe, na katere čelo se je postavil italijanski fašizem. S tem se bo morda sprjaznila tudi cerkev, oz. njena duhovščina.

PONUDBA!
Slovenec srednje starosti se želi seznaniti s Slovensko dekletom ali vdovo v starosti 35 do 45 let, dekle ima pretnost. Ako katera resno misli, naj piše in če je mogoče pošlje svojo sliko, katero na zahtevo vrnem na spodnji naslov. Tajnost jamčena. F. L., 14 E. 5th Street, Peru, Ill.
—(Adv.)—
Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

F. M. DOSTOJEVSKIJ:

Bratje Karamazovi

Roman v štirih delih s epilogom—Poslovenil Vladimir Levstik

"Tudi naju dve ste pozabili, Aleksej Fjodorovič, in kar nočete in nočete priti k nama, čeprav mi je Lise že dvakrat zatrjevala, da ji je samo v vaši družbi dobro. Aljoša je dvignil pobešene oči in spet mahoma zardel in se, sam ne vedoč zakaj, mahoma spet nasmešnil. Sicer ga pa starih nič več opazoval. Jel se je bil razgovorjati z došlim menihom, ki je, kakor smo že omenili, stal poleg Lisinega naslanjača in čakal njegovega prihoda. Bil je očitno menih najpreprostejše vrste, to je, preprostega stanu, s tesnim, neomajnim svetovnim nazorom, toda veren in po svoje trdovraten.

Predstavil se je, da prihaja od nekod z daljnega severa, iz Obdorska, od Severnega Silvestra, iz siromašnega samostana, v katerem je živel samo deset menihov. Starec ga je blagoslovil in ga povabil, naj se oglasi pri njem v celici, kadar mu bo drago.

"Le odkod imate pogum, da delate take stvari?" je zdajci vprašal menih ter slovesno in s poudarkom pokazal na Lise. S temi besedami je meril na njeno "ozdravljenje".

"Seveda je še prezgodaj, da bi govoril o tem. Olajšanje še ni popolno ozdravljenje in je utegnulo nastati tudi iz drugih razlogov. A tudi če je kaj bilo, ne more biti nobena druga moč kakor milost božja. Vse je od Boga. Posetite me, oče," je dodal menihu, "zakaj ob vsakem času ne morem govoriti z vami; boleham in vem, da so moji dnevi šteti."

"O, ne, ne, Bog nam vas ne bo vzel, živeli boste še dolgo, dolgo!" je vzkliknila mamica. "In tudi, za čim bolehatе? Tako vesel ste videti, tako zdravi in srečni."

"Danes mi je bilo laže nego po navadi, a vem, da je to samo minuta. Svojo bolezen zdaj natančno poznam. A da se vam vidim tako vesel — z ničemer in nikoli me ne bi bili mogli tako razveseliti kakor s tem, da ste napravili to opazko. Zakaj ljudje so ustvarjeni za srečo, in kdor je popolnoma srečen, tistemu je očitno dana milost, da si sme reči: izpolnil sem zavezo božjo na tem svetu. Vsi pravičniki, vsi svetniki, vsi sveti mučeniki so bili srečni."

"O, kako govorite, kako smeje in zvzišene besede," je vinkila mamica. "Vi rečete in človeku je, kakor da ste mu presunili dušo. A vendar: sreča — kje pa je sreča? Kdo more reči o sebi, da je srečen? O, če ste bili že tako dobri in ste nama dali, da vas danes še enkrat vidiva, tedaj čujte vse, česar vam zadnjikrat nisem do konca povedala in česar se nisem upala povedati, vse, od česar tolikanj trpim in že tako dolgo, tako dolgo! Trpim, oprostite mi, trpim" — in v nekakšnem vročem, burnem čuvstvu je sklenila pred njim roke.

"Od česa pa najbolj?"

"Trpim od nevere..."

"Od tega, da ne verujete v Boga?"

"O, ne, ne, na to se niti misliti ne upam, ali bodoč življenje — to je taka uganka! In nihče, prav nihče ne odgovarja nanjo! Poslušajte, vi ozdravljevalec človeške duše; seveda, ne upam se pričakovati, da bi mi povsem verjeli, toda zatrdim vam s svojo največjo besedo, da zdaj ne govorim iz lahkomiselnosti; ampak da me ta misel o bodočem življenju onkraj groba mučno vznemirja in me navdaja s strahom in grozo... In zdaj, eva, se osmelim in se obrnem k vam... O, Bože, za kakšno me boste zdaj imeli!" Plosnila je z rokami.

"Ne vznemirjajte se zastran mojega mnenja," je odvrnil starec. Docela sem uverjen o iskrenosti vašega notranjega nemira."

"O, kako sem vam hvaležna! Vidite, časih zaprem oči in mislim: če vsi verujejo, odkod se je vzela ta vera? In trdijo tu nekateri, da je vse to od kraja nastalo iz strahu pred groznimi prirodnimi pojavi in da vsega tega ni. Nu kaj, si mislim, vse življenje sem verovala — kadar pa umrem, naj zdajci ne bo ničesar, sa-

mo repinec bo zrasel na gomili, kakor sem čitala pri nekem pisatelju. To je strašno! S čim, le s čim naj si vrnem vero? Sicer sem pa verovala samo takrat, ko sem bila še majhno dete, mehnično, ne da bi kaj premišljevala... S čim, le s čim naj si to dokažem? Zdaj sem prišla, da se vržem pred vami na tla in vas poprosim pomoči. Zakaj, če zanemarim tudi to priliko — vse moje življenje mi ne bo nihče več odgovoril. S čim naj si dokažem, kako naj se uverim? O, gorje meni! Stojim, gledam okoli sebe in vidim, da je vsem vse eno, skoro vsem. Nihče si zdaj s tem ne belj glave, le jaz edina ne morem prenašati tega. To je moreče, moreče!"

"Ni dvoma, da je moreče. A dokazati tu ni moči ničesar, uveri pa se človek lahko."

"Kako? S čim?"

"Z izkušnjo delavne ljubezni. Potrudite se, da boste delavno in neumorno ljubili svoje bližnje. V enaki meri, kakor boste napredovali v ljubezni, se boste tudi uverjali o božjem bitju in o nesmrtnosti svoje duše. Ako pa dosežete v ljubezni do bližnjega popolno samozatajevanje, tedaj boste nedvomno dobili vero in nikak dvom ne bo mogel več prodreti v vašo dušo. To je preizkušeno, to je zanesljivo."

"Delavne ljubezni? Evo, vidite, to je spet vprašanje, in kakšno vprašanje, kakšno vprašanje! Glejte: tolikanj ljubim človeštvo, da časih — verjameste? — sanjam o tem, kako bi pustila vse, kar imam, ter ostavila Lise in šla v usmiljenke. Oči zaprem in mislim in sanjam in v tistih trenutkih čutim in sebi nepregledljivo moč. Ni jih takih ran, ni jih gnojnih uljes, ki bi me mogla preplašiti. Prevezovala in zmivala bi jih s svojimi lastnimi rokami, strežnica bi bila tem trpinom, pripravljena sem, da bi poljubljala njihova uljesa..."

"Ze to je veliko in dobro, da sanjari vaš um o tem in ne o čem drugem. In nekoga dne boste kar nenadoma res storili kako dobro delo."

"Da, ali bi pa mogla dolgo prebiti v takem življenju?" je vroče in skoro nekam zamaknjeno nadaljevala gospa. "To je najvažnejše vprašanje! To je tisto vprašanje, ki me izmed vseh najbolj muči. Zapiram oči in se vprašujem: ali bi dolgo zdržala na tej poti? In če ti bolnik, ki mu umivaš rane, ne odgovori takoj s hvaležnostjo, ampak narobe, če te jame mučiti s svojimi muhami, ne da bi cenil in opazil tvojo človekoljubno postrežbo, in jame kričati nate, surovo zahtevati in se celo pritoževati kakemu načelstvu (to se neredko dogaja pri ljudeh, ki hudo trpe) — kaj tedaj? Ali bo tvoja ljubezen še trajala ali ne? In eva — pomislite, z grozo in trepetom sem že spoznala: če je kaj, kar bi moglo mahoma ohladiti mojo 'delavno ljubezen' do človeštva, tedaj je to edino nevaležnost. Z eno besedo, jaz delam za plačo in zahtevam takojšnjo plačilo, to je, pohvale zase in plačila z ljubeznijo za ljubezen. Drugače nisem zmožna nikogar ljubiti!"

Govorila je v napadu najodkritosrečnejšega bičanja same sebe, in ko je končala, je z izzivajočo odločnostjo pogledala starca.

"To je do pičice tako, kakor mi je, sicer že davno, pripovedoval neki zdravnik," je pripomnil starec. "Mož je bil že prileten in nesporno pameten. Govoril je prav tako odkrito kakor vi, čeprav v šali, toda v šali, ki je bila obenem žalostna. 'Ljubim človeštvo,' je dejal, 'toda čudim se samemu sebi: čim bolj ljubim človeštvo vobče, tem manj ljubim ljudi kot take, to je, vsakega posebej, kot poindince. 'V svojih sanjarjih,' je dejal, 'sem neredko prihajal do strastnih načrtov o tem, kako bi služil človeštvu, in nemara bi se bil dal v resnici križati za ljudi, če bi bil kdo na tak način nenadoma zahteval tega, akoravno nisem zmožen, da bi preživel s komerkoli le dva dni v isti sobi — to vem iz izkušnje."

(Dalje prihodnjik.)

govori, odkod ima toliko denarja, kako ga uporablja.

Stari Grki so kot malomeščanske duše bili mnenja, zakaj se ne bi smelo javno povedati, da je sodnik Poliander, ki odloča o življenjskih vprašanjih vsakega, norec, da je policaj za moralo Ginokserkaes sadist, da je referent finančne uprave Kleptomahos tat, posebno če že o tem vse mesto govori.

Če bi danes take govorice odmevale v megafonu shodov in časopisja, bi se gospodje sodobniki resnično seznanili med seboj in bi si stali nasproti, oropani vse časti. Tedaj bi se ustvarila tista družabna intimnost, predpogoj bratstva, ki je esenca demokratičnega mišljenja. Čenče, pa ne uvodniki odličnih listov posegajo dandanes v jedro družbe. Šušljanje bab o ilegitemnih razmerjih je zemljiška knjiga spolnih odnošajev, od katerih zavisi podoba prihajajoče generacije.

S ščitom svojega imena zavarovanega meščana spreletava mrzlica pred hladnim ogledalom njegovih človeških lastnosti. Najmanj je strah tistega, ki nima nobenih skrivnosti in skoro nobenega imena, čigar istovetnosti se ob nezgodi ne more ugotoviti zato, ker ga nihče ne pogreša. Kdor pa ima veliko skrivati, varuje vneto svojo čast. Tak meščan nastopa proti nezadovoljstvom tonu, proti razbrzdaniosti "gotovega časopisja" in zato zahteva odpravo zadnjih ostankov tiskovne svobode.

Naravnost obseden v varovanju svoje časti je anonimnež, ki hoče za okrepm svojega uglednega imena nemoteno krasti, goljufati in moriti. Nikakor ne trpi, da bi kdo pogledal za ta ščit, da bi videl goloto mehkužnih delov njegovega telesa. Tak človek je občutljiv kakor Madjari v svoji nacionalni časti.

Jože Weber, povišan v kvadrat svojega naslova, ne trpi, da bi vlekli koren iz njega, ne mara, da bi ga predstavljali svetu kot golgo, požrešno žabo brez oklepa. Družba, katere člani se poznajo med seboj, ki so si, kakor pravi Jože Francozi, freres et cochons, freres et grenouilles (bratje in prasci, bratje in žabe), taka družba je pasja, žabja, cinična, predrzna kakor mož, ki se obrne, da pogleda dami pod kloboč.

"V liniji" zločinca, kakor se reče, leži, da nastopa rad kot tožitelj, da si z isto lažjo in potvarjo, ki mu je služila na poti navzgor, izsilil tudi naslov častnega človeka. Zločinec polaga važnost na pismene dokumente. Vedno ima pri sebi kak dokument, s katerim si hoče rešiti čast; zadnje ustavitve kazenskega postopanja proti njemu, z zvijačo pridobljeno častno izjavo, ponarejeno poslovilno pismo žene, ki mu je umrla v sumljivih okoliščinah.

Kdor pa dokazuje s svojim življenjem svojo vrednost, ne misli na to, da bi si jo izposloval pred sodiščem. Tak človek tudi ni lahko užaljen. Obrekovalec se samo smeji. Ve, da mu častni ljudje ne morejo vzeti časti.

Kar se vsak dan gnete pred sodnikom pod pretvezo, da brani svoje dobre ime, se poteguje samo za formalno pravico uživanja anonimnosti, ki jim ga daje ime. Jože Weber, ki ni nič več kakor samo Jože Weber, za nobeno ceno noče veljati manj kakor ubogi Jože Weber.

All ste naročili na dnevnik 'Prosveto'? Podpirajte svoj list!

Protestne demonstracije religioznih delavcev v New Yorku proti odslovitvam.

IZ PRIMORJA

LJUDJE SILIJO V ABESINJO

Nasprotujoča si poročila o uspehu fašistične akcije za izseljevanje v Abesinijo

Trst, marca 1937. — Poročali smo že o raznih akcijah, ki jih danes fašistična stranka vodi v naših krajih, da bi se čim več naših ljudi, zlasti delavcev in obrtnikov, izselilo v Abesinijo. O uspehih te akcije smo prejeli različna poročila. V nekaterih krajih ves trud fašistične stranke ni imel uspeha. Nasprotno pa smo prejeli poročilo, iz katerega se razvidi, da ljudje gledajo z novim očesom na to vprašanje in se mnogi izseljujejo. Gotovo je to posledica sistematičnega gospodarskega uničevanja naših obrtnikov in kmetov, ter onemogočenja delavcem, ki niso v stranki, da bi dobili kakršnokoli zaposlitev. Na drugi strani pa se širijo glasovi, da so nekateri, ki so se preselili v Abesinijo poslali domov že precejšnje prihranke. Tako je neki delavec iz Ajdovščine, ki je že dalj časa v Abesiniji, poslal do sedaj baje že okrog 10.000 lir. Mnogi, ki so šli kot prvi v Afriko, so se celo vrnili, da se tu poroče in se takoj zopet podali nazaj z ženo v Afriko. Iz Ajdovščine se jih je med tem javilo že precej, ki se žele preseliti v Afriko. Med drugimi se je preselil z družino vred neki mladi lesni trgovec — Italijan. On je prenesel v Afriko celo svoje podjetje, z vso zalogo lesa, ki ga je imel. Vse skupaj so mu naložili v Trstu na ladjo. Z ozirom na težek gospodarski položaj so te vesti popolnoma razumljive. Seveda ne moremo tega posplošiti, ker se kažejo, kakor smo že v začetku te vesti povedali, uspehi te akcije v različnih krajih popolnoma različno.

Starček obsojen, ker je nagnal davčnega izterjevalca z vilami

Trst, marca 1937. — Pred sodišče je moral priti 68 letni Anton Bitežnik. Imenovani je ob priliki sodne eksekucije, ki bi se morala pri njem izvršiti v obupu prijel za vile in nagnal davčnega izterjevalca Rudolfa Pisano. Pri tem ga je ranil tako, da je moral izterjevalec ležati 40 dni v bolnici ter mu je poleg tega okrnil in trajno onemogočil

palec na desni roki. Starček je bil obsojen na 4 leta, 4 meseca in 15 dni zapora, na povrnitev stroškov izterjevalcu in stroškov pravnega. Deležen pa je bil 2 letne amnestije, za kar se mu torej kazensko akcija. Popolnoma nič se ne čudimo njegovemu dejanju, ki ga je storil brez dvoma v skrajnem obupu, ker si ni znal drugače pomagati. Gotovo ni še v svoji hiši nikoli doživel, da bi mu nasilno odvzeli najpotrebnejše predmete za poljsko delo, radi zastalnih davčin. Posebno je to razum-

ljivo še pri takem starčku, ki mu današnje razmere tuje, kor si ni mogel predstavljati, mu jemljejo njegovo s trudom muko pridobljeno premoženje tako tudi ni mogel prenesti silnega davčnega izterjevanja. Maščevati se je hotel za lo onim, ki mogoče pri vsem tem popolnoma nič kriv, ampak sa orožje v rokah višjih sil.

Naročite Mladinski list, boljši mesečnik za slovensko mladino!

NAROCITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in pristoje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine in eni naročniki. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali počlane \$1.20 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri anonsmentu \$1.20 na teden, se jim to pristoje k naročninu. Torej sedaj ni vroška reči, da je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Čas listu Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanado \$6.00	Za Chicoo in Chicago je \$1.00
1 tednik in..... 4.00	1 tednik in..... 4.00
2 tednika in..... 5.00	2 tednika in..... 5.00
3 tednike in..... 5.40	3 tednika in..... 5.40
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in..... 1.20
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in..... 1.00
Za Evropo je..... \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to tako naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znitiati datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsote \$.....

1) Ime..... Čl. društva št.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2)..... Čl. društva št.....

3)..... Čl. društva št.....

4)..... Čl. društva št.....

5)..... Čl. društva št.....

Mesto..... Država.....

Nov naročnik..... Star naročnik.....

W. Rode: Razzaljenje časti

Ko ima človek ime in priimek, lahko postane predmet razzaljenja časti. Kdor ima ime in priimek: n. pr. Jože Weber, je osebnost. Ne njegova duša, ne njegova narava, ne veličanstvo njegove individualnosti, temveč njegovo ime uživa pravno zaščito v krščansko-evropskem kulturnem krogu.

Če bi Jože Weber ne imel imena in bi mu ti rekel žaba, da s tem označi njegov obraz, če bi mu torej dal ime, ki je po tvojem mnenju primerno njegovi zunanosti, bi lahko s tem začel proces o njegovem imenu in nič več. Če bi bila ta žaba urna, bi pri tej priliki tudi ti izvedel, katero ime pristaja tebi.

Tako pa je Jože Weber — Jože Weber. To je gotovo dejstvo. Nadaljnja diskuzija, kdo je on, je prepovedana. Jože Weber uživa anonimnost svojih dveh imen. Dobil ju je pri krstu. V tem ga ne smemo kontrolirati. Prepovedano ti je raziskovati mesto, ki ga ima Jože Weber v

naravi, označevati njegovo točko v živalskem kraljestvu. Jože Weber in konec. Njegovo ime je njegov ščit. Samo romanopisec ima pravico povedati, kdo je Jože Weber: seveda bo pisatelj prekrstil Joža Webra v Antona Mlinarja in potem lahko zapiše: Anton Mlinar je žaba.

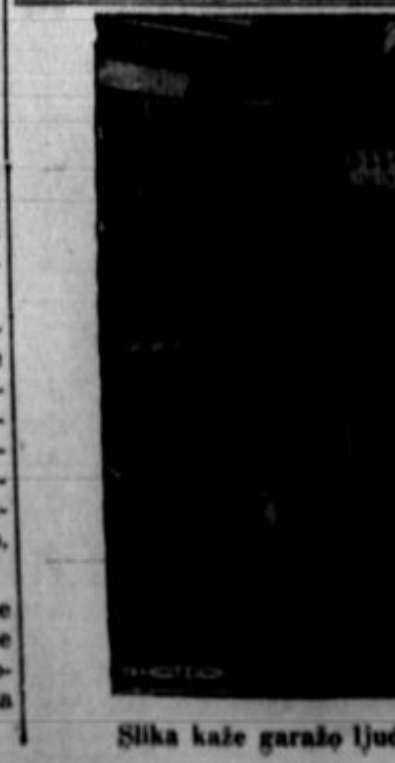
S tem, da je človek dobil ime, je dobil tudi pravico, da je lahko žaba, svinja ali osel, ne da bi se to njegovo bistvo izražalo v njegovem imenu.

Jože Weber izjavi, da je Jože Weber in lahko to še z dokumenti dokaže; s kakšno pravico smeš ti raziskovati njegove dokumente?

Toda ta žaba ni samo Jože Weber, temveč še celo gospod Jože Weber, mogoče tudi gospod doktor Jože Weber. Kompleks, aparatura te žabe je s krstom avanzirala v d. d., ki ji ne smeš dati nikakih drugih imen, ker sicer kršiš njeno hišno pravico, hišno pravo žabe.

Jože Weber ima pravico, da se ne diskutira o njem. Dragi, tebe se nič ne tiče, kaj je on za svojim imenom, niti kaj počne za svojim ščitom.

Prepoved žaljenja časti služi za to, da se zakrije življenje in početje zlobne žabe. Kakšno paglavstvo je razkrivanje, prezračevanje skrivnosti meščanov, ki je pravno zavarovan s svojim imenom! Nikakor ne gre, da v časopisu načneš vprašanje, kdo je tisti gospod, o katerem se toliko

Slika kaže garažo ljudskega komisarijata v Moskvi, glavnemu mestu Sovjetske unije.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, častne knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugo.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerne, unijsko delo prve vrste.

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY
2657-59 SO. LAWDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4904
CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na čelje tudi vse ustrezne pojavnosti